

Čo je Akadémia a ako funguje

Akadémia veľkých diel je voľnočasový program pre stredoškolákov. Jeho náplňou je 20 - 25 stretnutí v skupine 7 - 15 študentov počas jedného školského roka a každé stretnutie je diskusiou o jednom veľkom diele z oblasti **literatúry, filmu, hudby a výtvarného umenia**. Vyberáme diela autorov, ktorí zásadným spôsobom formovali našu európsku kultúru – počnúc Aristotelom až po veľké diela 20. storočia –, ktoré zároveň zapôsobia na dnešného mladého človeka.

V Akadémii pozývame stredoškolákov k tomu, aby si dielo najprv sami naštudovali prostredníctvom modernej **online knižnice**, ktorá obsahuje všetky materiály a dá sa používať aj ako aplikácia v mobile. Potom prichádzajú na **klub** a spolu so spolužiakmi a učiteľom sa o dielach zhovárajú - nachádzajú v nich veľké otázky, objavujú inšpirujúce príbehy a diskutujú o odpovediach pre ich vlastné životy. Celý tento proces má formovať nie len ich myseľ, ale aj charakter.

„Toto dielo mi dalo veľa. Chcem pracovať na sebapoznaní a budovať si presvedčenie o tom, v čo verím a čím sa riadim. Snažiť sa žiť najlepšie ako dokážem podľa môjho svedomia.”

.....

Program stojí na princípoch **klasického vzdelávania**, ktoré najmä sokratovskou metódou privádza študentov k múdrosti prostredníctvom štúdia literatúry a poézie, filozofie, histórie a umenia. Aby tieto diela mohli zapôsobiť nielen na rozum, ale aj na srdce, Akadémia pracuje s prístupom **„vyučovania beletrie zvnútra”**: Namiesto informácii o autorovi a kontexte, v ktorom dielo vzniklo, pozývame študentov, aby prežili príbeh postáv v príbehu a stali sa jeho súčasťou, porozumeli ich motiváciám, konfliktom a diskutovali o nich.

Tento program sa inšpiroval podobnými programami v USA. Keďže naším cieľom nie je rozširovať vedomosti, ale najmä rozvíjať dobré návyky a budovať charakter študentov, čerpáme aj z práce Jubilee Centre for Character and Virtue na University of Birmingham, ktoré vedecky posúva ďalej oblasť **charakterového vzdelávania**.

Benefity pre študentov

Program je vytvorený tak, aby pomáhal stredoškólákovi:

rozvíjať charakter

V príbehoch a dielach študenti objavujú hodnoty, reflektujú ich a budujú svoje postoje.

myslieť kriticky

Študenti reagujú na myšlienky autorov aj spolužiakov a formulujú vlastné argumenty.

lepšie sa sústrediť

Hoci diela sú krátke, samostatná príprava na semináre vyžaduje sústredenú prácu.

čítať s porozumením

Študenti sú vedení k tomu, aby obsahu textu porozumeli bez výkladu učiteľa.

Študent získa

- Skúsenosť so vzdelávaním podobným Oxfordu a ďalším špičkovým univerzitám
- Rozvoj kľúčových schopností pre 21. storočie ako sú kritické a analytické myslenie, formulácia vlastných myšlienok, empatia, kultivovaná argumentácia a sústredená práca
- Schopnosť samostatne pracovať s textom, hudbou, filmom a výtvarným dielom
- Možnosť otestovať svoj progres pomocou SCIO a ďalších relevantných testov
- Záverečný certifikát
- Prístup k ponuke ďalších rozvojových programov, podujatí a súťaží

Osobný prístup učiteľa k žiakovi, diskusie so spolužiakmi a obsah, ktorý formuje myseľ aj charakter sú pre vzdelávanie dnešných stredoškólakov tými najlepšimi nástrojmi.

Akadémia veľkých diel svojim obsahom aj formou **zmierňuje vplyv neregulovanej internetovej kultúry** - pomáha mladému človeku sústredene študovať, samostatne uvažovať, vyhodnocovať argumenty a situácie a vyjadrovať sa na úrovni.

Vďaka vybraným dielam sa učia objavovať krásu a oceniť kultúrne dedičstvo civilizácie, ktorá ich formuje.

Meriame rast

V rámci programu je pripravených niekoľko testov a systém spätných väzieb, aby študenti videli a reflektovali svoj rozvoj. Tieto dáta zároveň slúžia na meranie efektivity programu a poukázanie konkrétnych výsledkov.

- Defining issue test (v spolupráci s Univerzitou v Alabame, USA)
- SCIO testy – časť Čítanie s porozumením (v spolupráci s firmou SCIO)
- Spätné väzby od študentov a učiteľov na každý seminár a dielo
- Spätná väzba v polovici a v závere programu

Veľké diela

Dielo vybrané v spolupráci s odborníkmi v rôznych oblastiach kultúry a vzdelávania sú vyváženým mixom **literatúry, výtvarného umenia, hudby a filmu**, od Rembrandta po Timravu. Medzi literárnymi dielami, ktoré prevládajú, je zaradená aj poézia a filozofia.

Príprava na jeden seminár by nemala presiahnuť 2,5 - 3 hodiny, pretože pre postupný rozvoj sústredenosti u mladého človeka je vhodné voliť spočiatku menšie celky. Zvolené diela preto nie sú veľké rozsahom - ide o kratšie žánre (poviedka, rozprávka, divadelná hra) - ale autorstvom alebo vplyvom na spoločnosť, v ktorej dnes žijeme.

„Nikdy som si nemyslel, že sa mi zapáči maľba ako druh umenia a až do tohto semináru som za tým nič nevidel. Po ňom som pochopil, že obraz môže obsahovať skryté súvislosti a témy, ako napríklad sila priateľstva, o ktorých sa oplatí spolu rozprávať.“

.....

Spolupráca s učiteľmi

Akadémia veľkých diel pozýva do spolupráce stredoškolských učiteľov. Učiteľ môže (so súhlasom riaditeľa) na svojej škole otvoriť Akadémiu vo forme klubu pre 7 – 15 študentov. Spolupracujeme s výnimočnými učiteľmi, ktorým záleží na osobnom rozvoji ich žiakov a na zlepšení slovenského školstva.

Nehľadáme učiteľov špecifických predmetov, zapojiť sa môžu rovnako učitelia matematiky ako učitelia občianskej náuky. Kľúčovým faktorom je osobná a profesionálna motivácia a účasť na **2-dňovom tréningu**.

Aktuálne informácie o termínoch a lokalitách tréningov pre daný školský rok sú dostupné na webovej stránke www.akademiavelkychdiel.sk v časti "Pre učiteľov". Účasť na tréningu učiteľa nezaväzuje k otvoreniu programu.

Obsah tréningov

- Predstavenie Akadémie veľkých diel - dôvod vzniku, vízia, skúsenosti
 - Predstavenie pedagogických prístupov, ktoré program aplikuje, mentormi Akadémie
 - Ukážkové semináre
 - Skúšobné semináre vedené účastníkmi pomocou metodík Akadémie
-

Obsah spolupráce

ZÍSKAVANIE A PRIHLASOVANIE ŠTUDENTOV

Akadémia veľkých diel poskytuje učiteľom propagačné materiály, nástroje a asistenciu k získaniu dostatočného počtu študentov na škole. Medzi ne patria plagáty a letáky, materiály pre sociálne siete, zorganizovanie ukážkovej hodiny a pod.. Učitelia môžu program predstaviť aj na rodičovskom stretnutí a na svojich hodinách. Klub Akadémie môže na škole vzniknúť keď sa nájde aspoň 7 študentov, ktorí úspešne vyplnia prihlášku.

PRÍPRAVA NA SEMINÁRE

Počas školského roka vedie učiteľ 20 - 25 seminárov (90 minút). Online knižnica obsahuje všetky diela a doplnkové materiály ku každému z nich. Učiteľ má k dispozícii vypracované metodiky ku každému z preberaných diel: tie obsahujú všetky nástroje potrebné na moderovanie seminára. Zároveň má k dispozícii tím Akadémie, ktorý je pripravený asistovať v prípade neistoty. Dĺžka prípravy je pre každého učiteľa individuálna a môže trvať 2 - 7 hodín.

SEMINÁRE

Po prihlásení do programu učiteľ obdrží Metodickú príručku k programu, ktorá mu slúži ako manuál k vedeniu seminárov. Učiteľ organizuje každé stretnutie klubu, ktorý vedie. Jeho úlohou však nie je prednášať o diele, ale moderovaním diskusie priviesť študentov k dôležitým otázkam, ktoré dielo otvára. Je na slobodnej vôli učiteľa, do akej miery nasleduje konkrétne kroky a otázky v metodike - je však dôležité, aby dodržiaval princípy zhrnuté v Metodickej príručke.

MENTORING

Každý učiteľ má prideleného mentora z metodického tímu Akadémie. Mentor pomáha učiteľovi pri získavaní študentov a neskôr aj so všetkými aspektami vedenia seminárov. Mentoring predsatvuje maximálne 1 hodinu mesačne (alebo podľa potreby) a 1 tréningový víkend ročne.

„Pre mňa osobne je to nesmierne prínosné, učím sa učiť novým spôsobom a prenášam to aj do iných hodín a pre deti je to tiež super - stretávajú sa s dielami, ktoré by si nikdy nepozreli, nevypočuli, neprečítali. Majú možnosť debatovať, konfrontovať svoje názory. Budem sa snažiť otvoriť Akadémiu aj budúci rok.“

.....

Učiteľom ponúkame

- Oboznámenie sa s princípmi charakterového a klasického vzdelávania v praxi
- Tréning klasického vzdelávania - pedagogického prístupu, ktorý používajú kvalitné vzdelávacie inštitúcie na celom svete
- Príležitosť podieľať sa na jedinečnom projekte, ktorý odpovedá na niektoré závažné problémy v slovenskom školstve
- Neustálu podporu a mentoring počas trvania spolupráce
- Symbolickú finančnú odmenu
- Komunitu podobne motivovaných učiteľov
- Vlastné obohatenie sa formou a obsahom vybraných diel
- Príležitosť priblížiť sa študentom a zažívať s nimi podnetné diskusie

Pre viac informácii

Web

www.akademiavelkychdiel.sk

Riaditeľka programu

Miroslava Duranková

e.mail: miroslava.durankova@akademiavelkychdiel.sk

telefón: +421 948 049 901